

Asia: Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Viite: VN /5137/2022

Annettu lausuntopalvelussa: [Lausunto – Lausuntopalvelu](#).

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavaa.

Selvyyden vuoksi olisi hyvä, että varautumisvelvollisuutta koskevassa muistiossa mainittaisiin, että yliopistot eivät kuulu lain soveltamisalan piiriin. Yliopistolaissa säädetään varautumissuunnitelmasta.

Muistiossa kuvataan kattavasti varautumisen osa-alueita, joista yliopistojen toiminta on normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hyvin riippuvainen. Vaikka varautumisvelvoite ei koske yliopistoja, niin yliopiston toiminnan edellytyksenä on yhteiskunnan varautuminen normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin. Eri osa-alueiden kehitystyö on asiantuntevien toimijoiden hoidossa, ja kuten muistiossakin todetaan, yhteistyöhön ja poikkileikkaavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Se parantaa myös yliopistojen mahdollisuutta varautua hyvin.

Yliopistolaissa säädetään varautumissuunnitelmasta. OKM valvoo toimintaa. Huomiona voidaan todeta, että yliopistojen varautumisessa on paljon harkinnanvaraista, mikä selittyy toimintojen eroavaisuuksilla. Muistiossa todetaan, että jos varautumisessa havaitaan puutteita, opetus- ja kulttuuriministeriö voi määrätä puutteiden korjaamisesta. Tähän tarvittaisiin tarkempaa ohjeistusta, koska nyt on vielä epäselvää, mitkä ovat puutteiden vakavuusasteet tai sitten vaihtoehtoisesti todeta, että OKM päättää siitä.

Ne yliopistot, jotka tekevät viranomaisyhteistyötä tutkimuksen saralla, tarvitsevat toimintaan liittyvää ohjeistusta jatkossa yhä enemmän normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Yleisesti ottaen on tärkeää, että nekin tahot, jotka eivät ole varautumisvelvoitteen piirissä saavat ajantasaista tietoa varautumista koskevan lainsäädännön ja siihen liittyvän muun kehitystyön vaiheista.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry, Finlands universitetsrektorers råd Unifi rf

Ilkka Niemelä

Heikki Holopainen

puheenjohtaja

toiminnanjohtaja